

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

התוועדויות חגי-הגאולה

ביום רביעי בערב ייפתחו ההתוועדויות החסידיות המסורתיות לרגל י"ט בכסלו, חג הגאולה של רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל ה'תניא' והשולחן-ערוך, ממאסרו לפני מאתיים ותשע שנים. התוועדויות וכינוסים ייערכו א"ה על-ידי בתי-חב"ד ובתי-כנסת חב"ד ברחבי הארץ והעולם. הציבור מוזמן להתבשר מאור החסידות ולהשתתף בשמחה חסידיית אמיתית.

ההתוועדות המרכזית

ועד כפר-חב"ד מזמין את הציבור הרחב להתוועדות המרכזית הגדולה של חגי-הגאולה, שתהיה א"ה ביום חמישי בערב, בבית-הכנסת 'בית-מנחם' בכפר-חב"ד, בהשתתפות רבנים ואישי-ציבור נכבדים.

מאירים בחנוכה

צעירי-חב"ד משלימים את ההיערכות למבצע הגדול של ימי החנוכה, שבו יביאו את שמחת החג למאות אלפי יהודים ברחבי הארץ, ויזכו את הציבור בהדלקת הנרות. אגף ההוצאה-לאור של צעירי-חב"ד הפיק לקראת חנוכה מערך של עלוני-הסברה מרהיבי-עין, לילדים ולמבוגרים, בעברית וברוסית, שינחילו לציבור את ערכי החג, מצוותיו ומנהגיו.

סמינר רוחני

התקשרות - חוויה יהודית-רוחנית מקיימת סמינר מיוחד לרגל חגי-הגאולה י"ט בכסלו, בבית-ההארכה מרכז שפירא, במושב בית-מאיר שבהרי ירושלים. הסמינר יהיה א"ה בימים חמישי-שישי-שבת, י"ט-כ"א בכסלו (2.12-29.11) בהשתתפות טובי המנחים והמרצים. כמו-כן יופיעו בסמינר אמנים ולהקות. פרטים ורישום: נירית 054-6795770.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:15	4:47	5:12	4:28
5:16	5:49	6:06	5:25

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

היום שמחיה את נפשנו

י"ט בכסלו מסמל את היסוד הבלתי-מנוצח שבעם-ישראל. כאן החלה נקודת-מפנה בגילוי אור החסידות, ודווקא לאחר המאסר זכתה הפצת החסידות לתנופה עצומה

בישראל בתשובה ועבודה שבלב, כי המעשה (=סיפור המעשה) חקוקה בלב ישראל דלעילא וכתובה בלב ישראל דלתתא".

התנוצצות מאורו של משיח

י"ט בכסלו מסמל את היסוד הבלתי-מנוצח שבעם-ישראל. "כאשר יענו אותו - כן ירבה וכן יפרוץ". מי שגרמו למאסרו של הרבי, על-ידי ההלשנה המכוערת, ביקשו להצמיח את הפצת אור החסידות. בא י"ט בכסלו ונהפך ליום של הפצת החסידות בממדים כבירים. ואכן, המאסר והגאולה מייצגים נקודת-מפנה בגילוי אור החסידות, ודווקא לאחר המאסר זכתה הפצת החסידות לתנופה עצומה.

רבנו הזקן אמר שאין בכוונתו לייסד 'מפלגה' או עדה, אלא הוא בא להביא גילוי אור לכלל-ישראל. הבעל-שם-טוב אמר עליו כי נשמתו היא 'נשמה חדשה', שידה לעולם הזה מעולם האצילות כדי להאיר את העולם באור פנימיות התורה. לכן מאסרו וגאולתו אינם אירועים פרטיים של משפחה או חוג, אלא הם נוגעים לעם-ישראל כולו.

החסידות היא התגלות של חלק בתורה, כהכנה לביאת משיח-צדקנו. כשם שבאה עשה שבה נתגלו המשנה והגמרא וספרי הראשונים וקבלת האר"י ז"ל - כך הגיע זמן שבו החל להתנוצץ אורו של משיח, ובו ניתנה לנו האפשרות לטעום ממכמניה של פנימיות התורה, שתתגלה במלואה בתורתו של משיח-צדקנו.

החסידות מיועדת לכל יהודי ויהודי - לפשוטי-עם ולגאוני-עולם, לתלמידי-חכמים ולאנשי-עמל. היא מחיה את הנשמה; מרווה את הדעת בהבנה מעמיקה בגדולת הבורא, ובעומק משמעותן של התורה ומצוותיה; מפיחה שמחה והתלהבות בעבודת הבורא; היא החיות הפנימית בחיי היהדות.

על-כן נאחל איש לרעהו כמנהג החסידים:

יום חמישי הקרוב יחגגו המוני בית-ישראל בארץ ובעולם את חגי-הגאולה י"ט בכסלו. חגיגת י"ט בכסלו הראשונה נערכה בשנת תקנ"ט, יום שחרורו של רבנו הזקן, בעל התניא והשולחן-ערוך, ממאסרו ברוסיה הצארית. מאז נחוג יום זה מדי שנה בשנה, והוא הולך ומתפשט בתפוצות ישראל. השנה נחוגו אפוא את החג הגדול בפעם המאתיים ועשר.

דווקא הפרסקטיבה ההיסטורית מאירה את משמעותו הגדולה של החג הזה. יש אירועים שבשעתו הסעירו עולם ומלואו, וכעבור זמן אין איש זוכר אותם. לעומת זה, יש אירועים שנראים בתחילה התרחשויות פרטיות, מקומיות, וכעבור זמן מתבררת משמעותם הכללית והנצחית.

חוויה כללי-יהודית

י"ט בכסלו נראה בתחילה אירוע נקודתי מאוד. צדיק נאסר, היה שרוי בסכנת נפשות, ולבסוף שוחרר. אכן נס, ואולי מן הראוי שמשפחתו תזכור את הנס ואף תציין אותו מדי שנה בשנה. אולם ברבות השנים נהפך היום הזה ליום של חג והתעוררות כבירה, והקיף המוני יהודים, משכבות רבות ומגוונות.

אתה פוגש יהודים שעלו מרוסיה. הם אינם חסידים ואף אבותיהם לא היו חסידים, אבל הם מספרים בחרדת-קודש על התוועדויות י"ט בכסלו, שחימו את נפשם. אתה מדבר עם יוצאי מרוקו, והם מתרפקים בגעגועים על הזיכרונות מחגיגות י"ט בכסלו בקזבלנקה. יהודי ליטאי מספר בעיניים נוצצות על התוועדות י"ט בכסלו בירושלים, וחובש כיפה סרוגה משחזר את החוויה המופלאה כאשר הישיבה שבה למד באה כולה לחגיגת י"ט בכסלו בכפר-חב"ד.

כך מתקיימים דברי רבנו הזקן, שאמר: "זה היום יוקבע למועד תמידי בישראל, אשר בו יתגדל ויתקדש שמיא רבה ויתעוררו אלפי לבבות

חג שמחה. לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תיכתבו ותיחתמו

שני ניסיונות, שני קצוות

מיזוג הקווים

דבר זה בא לידי ביטוי בשני סוגי הניסיונות שנתנסה בהם – ניסיון שמצד מידת החסד וניסיון מצד מידת הגבורה. אצל לבן הארמי נתנסה יעקב בניסיון החסד, ניסיון של עושר והרחבה. בעבודתו אצל לבן הארמי הגיע ל"זיפורץ האיש מאוד-מאוד". הניסיון כאן הוא, שהאדם עלול לייחס את הצלחתו לעצמו, לכוחו ולכישוריו. וכך אכן טענו בני לבן, שכל העושר הזה הוא "מאשר לאבינו", וכביכול הוא הושג בדרך הטבע. אולם יעקב ידע שכל העושר וההצלחה באים מאת הקב"ה.

לאחר מכן עמד בניסיון שמצד מידת הגבורה, כאשר עשיו "הולך לקראתך וארבע-מאות איש עמו". גם במצב הזה ידע יעקב שהכול בא מאת ה', ומיהר להתפלל אליו ולבטוח בו. על-ידי העמידה בכל הניסיונות הגיע יעקב לשלמות העבודה, הלוא היא מידת התפארת, ועל זה נאמר "ויבא יעקב שלם" – שלמות הכוללת את כל המידות. כוח זה הוריש יעקב לכל יהודי ויהודי עד סוף כל הדורות.

(תורת מנחם כרך לב, עמ' 375)

החסד והאהבה. הוא עבד את ה' מתוך אהבה, ככתוב "אברהם אהבי". גם התנהגותו עם בני-אדם הייתה בגמילות-חסדים לכל אחד ואחד – הן בגשמיות, בהכנסת-האורחים המופלאה שלו, והן ברוחניות – כאשר הקריא את שם ה' בפי כל עובר ושב ולימד את הבריות להאמין בה'.

קו הגבורה

עבודתו של יצחק אבינו התייחדה בעיקר בקו היראה והגבורה, ככתוב: "ופחד יצחק". הוא עבד את ה' מתוך פחד ויראה, שהתבטא בתשוקתו לעלות מלמטה למעלה. לכן לא היה יכול לשאת מציאות של רע, כד ש"ותכהינה עיניו מראות" – הוא התעורר משום שלא היה יכול לסבול את עבודת האלילים של נשות עשיו.

יעקב מיזג וכלל את שתי המידות של אבותיו. מידתו היא מידת התפארת, מידת הרחמים. מידה זו כלולה משתי המידות, חסד וגבורה, יחדיו. וכך אמר: "אלוקי אבי, אלוקי אברהם ופחד יצחק, היה לי". כאן יש רמז שביעקב נכללו גם מידת החסד של אברהם וגם מידת הגבורה של יצחק.

רשתנו נפתחת בניסיון הקשה שנתנסה בו יעקב אבינו, כשנחתה עליו צרת עשיו. התברר לו שעשיו הולך לקראתו, "וארבע-מאות איש עמו". בפרשה הקודמת קראנו על ניסיון מסוג אחר שעמד בו יעקב – הניסיון עם לבן הארמי.

שני הניסיונות האלה מייצגים שני סוגי של התמודדויות, ויש לזה קשר מיוחד לקו העבודה הייחודי ליעקב אבינו. כידוע, כל אחד ואחד מהאבות עבד את הקב"ה בקו אחר: אברהם – בקו החסד, יצחק – בקו הגבורה, ויעקב – בקו התפארת.

קו החסד

כל שלושת האבות עסקו בתורה, כדברי חז"ל: "מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם (ללמוד תורה)... אברהם זקן ויושב בישיבה היה... יצחק אבינו... יעקב אבינו", אולם בעבודת המידות הייתה לכל אחד ואחד מהם דרך אישית מיוחדת.

עבודתו של אברהם אבינו הייתה בעיקר בקו

מן המעיין חסידות | מאת הרב אליעזר ברוד

שמחתנו, ימי החול, שבתות ומועדי השנה. (ספר המאמרים תש"ט)

אמרת השבוע

נשמה מעולם האצילות

רבי זושא מאניפולי ישב בביתו ולמד עם בנו לפתע הזדעזע רבי זושא והתרגשות גדולה נראתה על פניו. שאל הבן לפשר הדבר. השיב רבי זושא: "וכי לא ראתי שכותלי הבית הזדעזעו? הלוא נשמה מעולם האצילות עברה על פני הבית!".

הבן לא ראה שכותלי הבית הזדעזעו, אבל ראה היטב את הזעזוע של אביו. שאל הבן: "האם גם אני אזכה לראות את הנשמה הזאת?". השיב האב בחיוב, והם חזרו ללימודם.

כעבור שעה נכנס אל הבית יהודי, נושא שק בידו. הוא דיבר כמה דקות עם רבי זושא והלך לו. לאחר שסיימו האב והבן ללמוד, שאל הבן: "למה לא בא האיש שיש לו נשמה מעולם האצילות?". השיב רבי זושא: "זה היה האיש עם השק בידו", ולאחר זמן התברר כי הוא רבי שניאורזלמן מלאדי.

ממש. צריך רק לרצות באמת ולהתייגע באמת. אמת היא המפתח הפותח כל מנעולי ההשכלה.

(לקוטי דיבורים)

לקבל מזקני החסידים

הרבי הרש"ב מליובאוויטש אמר: צריך לשאוף לקבל מזקני החסידים. פעם אחת שהו בליובאוויטש כמה שבועות שניים מגדולי החסידים, ובמשך שלושת רבעי שנה עסקתי בעניינים שדיברו אז.

דורשים עבודה

למה לנו כל החסידות, אם לא לעבוד את ה' ולהאיר מחשכי ארץ. רבותינו הקדושים אינם דורשים מאיתנו כי נהיה משכילים וחכמים. הם דורשים מאיתנו שנהיה 'עובדים', לעבוד את ה' בלב שלם.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

איך נראו ימי קדם

זקני החסידים לדורותיהם הזהירו את מחונכיהם, שבכל זמן מזמני השנה יזכרו איך היה נראה זמן זה אצל חסידים בשנים שעברו. איך היו נראים פעם, אצל חסידים, חודש אלול, ימי הסליחות, ההקדמה לראש-השנה ויום-הכיפורים, זמן

חיות מאירה

חסידות היא חיות. היא מזרימה חיות ומאירה את הכול, גם את הלא-טוב. החסידות מאפשרת לאדם לראות את הרע העצמי כפי שהוא, כדי לתקנו.

(היום יום)

פתיחת השערים

חסידות פותחת שערי חכמה ובינה, לידע את הקב"ה בהשגה שכלית. חסידות מעוררת את רגשות הלב, להתפעל מהמידה הנולדת מהשכלה זו. חסידות מורה את הדרך אשר כל אחד ואחד, לפי דרגתו, יכול לילך בה, ולעבוד את ה' במוח ובלב.

(היום יום)

להיות בגן-העדן

פעם יצא הרבי הרש"ב מליובאוויטש מחדרו ואמר לחסיד מקורב, שישב כל העת ליד החדר: הייתי עכשיו שלוש שעות בגן-העדן. והסביר: כשלומדים חסידות בעיון, שרויים בגן-העדן.

אמת היא המפתח

תורת החסידות פותחת שערי בינה ומאפשרת להשיג את ההשגות העמוקות ביותר במוחש

משיח אילמים

הוא היה נער פיקח ואהוב על הבריות. יום אחד קרה אסון: פתאום ניטל ממנו כוח הדיבור, והנער היה לאילם.

צערה של המשפחה היה גדול מנשוא, והם פנו לטובי הרופאים, אך הם לא הצליחו לעמוד על טיב המחלה והודו שאין בכוחם להושיע. התקווה שקיננה עד עתה בלב ההורים החלה לפוג, ואת מקומה תפס הייאוש.

הם לא היו חסידים, אך ידידים טובים יעצו לאבי הילד לבקש את ברכת רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא. האב לא התמהמה, לקח את בנו ויצא עמו אל הרבי.

עומדים הם לפני הרבי, האב שוטח את מצוקתו וממתין לתגובת הצדיק. פותח הרבי ואומר: "עליכם לנסוע למדינת צרפת, לעיר מץ, להתאכסן שם בביתו של יהודי, סוחר עצים שגר ליד ההר, סמוך לכניסה לעיר, ולהמתין עד שהשם יתברך ישלח רפואה לבנך".

במחשבתו של האב עלו שאלות וספקות. מדוע שולחו הרבי לצרפת, האם אין בכוחו לברכס? וגם הלוא זו נטיעה ארוכה ויקרה, ואין בידו הכסף הדרוש. בעודו מהרהר, פנה אל הרבי ושאל: "ומה אעשה שם במץ?".

השיב לו אדמו"ר הזקן: "לא תעשה דבר. טיילו בשווקים וברחובות עד שתבוא הישועה".

יצאו השניים מאת פני הקודש והאב פנה לספר לחסידים את דברי הרבי. הוא שיתפם בהתלבטותיו ושאל: "מהיכן אשיג את הכסף להוצאות הנסיעה?".

מתוך השתתפות בצערו התנדבו החסידים וגייסו בעבורו את כל הוצאות הנסיעה ושלחוהו למץ, באיחולים לבניים שבוודאי יזכה בקרוב להתגשמות דברי הרבי.

הדרך הייתה מייגעת, ולבסוף הגיעו ליעדם. האב הופתע לגלות שבדיק כדברי הרבי, אכן יש הר סמוך לכניסה לעיר, ולידו בית גדול ורחב-ידיים, שבו אכן גר יהודי סוחר עצים עשיר, שהוא גם מכניס אורחים ידוע. הוא פנה אל סוחר העצים ושאלו אם יוכל להתאכסן אצלו כמה ימים. הלה קיבלו ברחוב-לב וסידר לו ולבנו מקום נוח בביתו.

בכל יום היו יוצאים האב ובנו האילם לטייל בשווקים וברחובות, בלי לדעת מאין תבוא ישועתם. שוב החלו הספקות לנקר בראשו של האב, אולי הנסיעה הייתה לשווא.

יום אחד שאלו סוחר העצים: "רואה אני שלא באת לכאן לרגל עסקים, אולי תוכל לספר לי את מטרת ביקורך בעירנו?".

סיפר האב את השתלשלות הדברים, כיצד הגיעו אליו בעצת הרבי. התפלא

בעל-הבית מאוד, מגיין ידע הרבי על קיומו, ומה הקשר של הנער האילם אליו. הרהר כמה רגעים ולפתע נצנץ רעיון במוחו: "מבין אני ... ודאי התכוון לחתני...".

הוא פנה לאב המופתע ואמר: "שב

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

תורתו של משיח

בימות המשיח יתחולל מהפך בידיעת התורה. הרמב"ם אומר (הלכות תשובה פרק ט, הלכה ב): "באותם הימים תרבה הדעה והחכמה והאמת... שאותו המלך שיעמוד מזרע דוד, בעל חכמה יהיה יותר משלמה, ונביא גדול הוא קרוב למשה רבנו, ולפיכך ילמד כל העם ויורה אותם דרך ה'". גם בסוף ספרו אומר הרמב"ם, שבימות המשיח "יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים".

חז"ל ייסדו עניין זה על הפסוק (ישעיה נא, ד) "כי תורה מאיתי תצא", שנאמר בתוך ייעודי הגאולה. וכלשון המדרש (ויקרא-רבה פרשה יג, ג): "תורה חדשה מאיתי תצא, חידוש תורה מאיתי תצא". או כפי שנאמר בילקוט שמעוני (ישעיה רמז תכט): "עתיד הקב"ה להיות יושב... ודורש תורה חדשה שעתידי ליתן על-ידי משיח". מכל זה רואים, שבימות המשיח תהיה התגלות עצומה של חכמת התורה, עד שהיא תיחשב "תורה חדשה".

סודות כמוסים

ה'תורה חדשה' שתתגלה על-ידי המשיח מתחלקת לשני חלקים: (א) גילוי סודות התורה. כיום אנו לומדים את חלקה הגלוי של התורה, וההשגה שיש לנו בסודותיה ובצפונותיה היא מזערית. בימות המשיח יתגלו בשפע סודותיה הפנימיים של התורה, ולכן היא תיחשב "תורה חדשה". (ב) חידושים ושינויים גם בהלכות התורה. המדרש מתאר כיצד נאכל את שור-הבר והלווייתן: "כיצד הם נשחטים? בהמות (=שור-הבר) נותץ ללווייתן בקרניו וקורעו, ולווייתן נותץ לבהמות בסנפיריו ונוחרו". שואל המדרש: "והיא שחיטה כשרה?". והוא משיב שאז ינתן "חידוש תורה", שעל-פיו שחיטה כזאת תהיה כשרה.

אלא שכאן נשאלת שאלה גדולה: אחד מעיקרי הדת הוא, שהתורה "אין לה לא שינוי ולא גירעון ולא תוספת", ואפילו נביא אינו רשאי לחדש דברים בתורה, שכן "התורה לא בשמים היא". איך ייתכן אפוא שיתגלו מלמעלה חידושים גדולים כל-כך בתורה, שלעומתם התורה שלנו היא מעוטת ערך, וכמאמר המדרש (קוהלת-רבה פרשה יא, ח): "תורה שאדם למד בעולם הזה, הבל היא לפני תורתו של משיח"?! ובמיוחד קשה להבין איך ישתנו אז הלכות שחיטה, עד ששחיטה על-ידי לווייתן תהיה כשרה?!

תפקיד המשיח

התשובה על שאלה זו מבהירה ומעמיקה את תפקידו של המשיח. בדברי חז"ל והרמב"ם מודגש תמיד, שה'תורה חדשה' תתגלה על-ידי המשיח דווקא. לא יהיה זה כפי שהיה במתן-תורה, כאשר הקב"ה נתן בעצמו את התורה לעם-ישראל, אלא ה'תורה חדשה' - אף שהיא באה מאת הקב"ה - תינתן דווקא על-ידי המשיח. מדוע חשוב כל-כך שהתורה החדשה תינתן דווקא על-ידי המשיח? משום שמתן תורה היה רק פעם אחת, ומאז אכן התורה "לא בשמים היא". כל החידושים והגילויים שהקב"ה רוצה לגלות בתורה צריכים לבוא דווקא על-ידי אדם, בשר-ודם, בעולם-הזה - הוא המשיח.

המשיח יגלה 'תורה חדשה', כמו כל יהודי הלומד תורה, שהוא רשאי לחדש בה. על-ידי גייעתו בתורה, הוא מגלה ומוציא מתוך התורה דברים חדשים. גדולתו של המשיח תהיה, שהוא יצליח להוציא מתוך התורה גם חלקים שהיו נסתרים ונעלמים לגמרי, עד שהתגלותם נחשבת 'תורה חדשה'. אך הוא יגלה תורה זו לא רק מתוך כוחו הנבואי, אלא מתוך שכלו וחכמתו, ככל 'תלמיד ותיק' שלומד תורה ומחדש בה.

גם השינוי בהלכות התורה, כמו בעניין שחיטת שור-הבר על-ידי הלווייתן, יהיה על-פי כללי התורה. במציאות שתהיה אז, יגלה המשיח שדיני שחיטה אינם חלים על שחיטה זו, ולכן היא מותרת. וכך תהיה זו 'תורה חדשה', ועם זה, היא תבוא מתוך התורה שניתנה בהר-סיני (ראה בהרחבה שיחת חג-השבועות תנש"א).

ואספר לך", והחל לגולל את סיפורו: "בין לומדי התורה בבית-הכנסת היה בחור עני, שהזמנתיו לאכול אצלי. יום אחד נודע לבחור כי שומר מחסן העצים שלי עזב את משרתו, ופנה אליי בבקשה לקחתו לשומר במקומו, כי לא רצה לאכול לחם חינם. מובן שהסכמתי, והבחור עבר לגור בחצרי, בביתן השומר שלי מחסן העצים.

"לילה אחד התעוררתי, ולפתע ראיתי מבעד לחלון לשונות של אש גדולה מכיוון מחסן העצים. קמתי בבהלה, ורצתי לחצר לכבות את האש. יצאתי מהבית והנה... אין דלקה ואין אש.

"בפעם הראשונה צחקה אשתי ואמרה שוודאי חלמתי חלום. כעבור כמה לילות חזר הדבר ונשנה, ואז הערתי את אשתי ויצאנו שנינו אל החצר, ושוב אין שרפה ואין אש.

"אז החלטנו שבוודאי הבחור הזה הוא צדיק נסתר, ואל לנו לגלות זאת לאיש, אך נבקש להשיאו לבתנו. לשמחתנו הסכים הבחור, בתנאי אחד: שאחרי החתונה יעברו להתגורר בבית בקצה השני של העיר. מזמן לזמן יבואו הם לבקר את ההורים, אך להורים לא תהיה רשות לבקר בביתם. עוד אמר כי הוא יודע לאפות לחמים ועוגות, ואשתו תמכור אותם בשוק, וזוהי יתפרנסו.

"קיבלנו עלינו את התנאי והשידוך התבצע", מספר סוחר העצים. "ערכנו לזוג חתונה מכובדת, ואת התנאי שהציב לנו אנו שומרים: הם מבקרים אותנו מפעם לפעם, ואנו לא ביקרנו אותם אף לא פעם אחת. אך שמעתי מבתי שהיא מאוד שבעת-רצון מבעלה.

"עתה", פנה סוחר העצים אל האב, "כאשר אמרת לי שרוב שלחך אליי, הבנתי שבוודאי הוא מכיר את חתני ועליך לקבל ממנו את ברכתו. לצערי מנוע אני מלהגיע אל ביתו, בגלל התנאי בינינו, אך הלוא אתה מטייל ברחובות, ודאי תוכל למצוא את כתובת מגוריו..."

שוב הופתע האיש להיווכח כמה קלעו דבריו של אדמו"ר הזקן, שהורה לו להגיע לבית סוחר העצים ולטייל בשווקים וברחובות.

מיהרו האב והבן לחפש את הכתובת, עד שאיתרו את ביתו של האופה, ששכן בקצה העיר. דפק האיש על הדלת, ומיד כשפתח האופה, אמר לו: "הרבי מלאדי שלחני לכבודו שירפא את בני האילם".

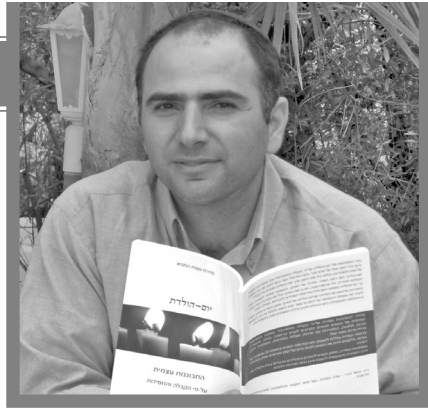
הביט בהם האופה כלא-מאמין, והפטיר בשקט: "גם כאן מצא אותי?! אמרו לו שעכשיו אלך למקום שבו לא ימצאני עוד".

בירך האופה את הילד וברכתו התקיימה מיד. הנער חזר לדבר ככל האדם, והשניים עשו את הנסיעה בחזרה לביתם, מאושרים עד אין קץ.

"רבנו הזקן, במסירות-נפשו בהיותו במאסר, פעל שכל מי שילמד את ספרו התניא - 'תניא' אותיות 'איתן' - יתעורר ה'איתן' שבנשמתו, ויפעל בו התחזקות בעבודת השם יתברך" (ה'צמח-צדק')

פתגם חסידי

כשחוקרים חסידות נהפכים לחסיד

הד"ר הררי. הורו לו להתחיל לחשוב כחסיד

מהפך באורח-חיי ובהשקפת-עולמו.

תורת הנפש של התניא

"שנים ניסיתי להבין את חידת הקשר בין הנפש לגוף, או בשפת החוקרים הבעיה הפסיכו-פיזית. למדתי חלק נכבד מכתבי ההוגים המערביים, אך התשובות לא היו מספקות", מספר הד"ר הררי. "עד שנתקלתי בתורת הנפש היהודית, כפי שמציגה בעל התניא. הוא מציב ארגו של כלים מעשיים, אסופה של פתרונות, עצות ותמרווי דרך, הנשענים על הכרת מבנה האדם והבריאה. העצות ארוגות בתוך משנה שיטתית, המבוססת על הפשט, הרמז, הדרש והסוד, ויונקת מכל מרחבי התורה. הלימוד בתניא סגר אצלי חורים רבים, למרות שעכשיו אני יודע כמה עדיין אינני יודע".

לדעתו, הספרות החב"דית יש בה אוצרות עמוקים ורחבים כל-כך, שהיא אינה צריכה להתעמת עם הפילוסופיות האחרות. מתוך מחשבה זו החל לכתוב סדרה הנקראת 'עצות התניא - התבוננות עצמית על-פי הקבלה והחסידות'. באמצעותה הוא מבקש להציג את המשמעות הפנימית של סוגיות כמו תקשורת, זוגיות, חלומות, התמודדות עם חרדות, משמעות הזמן, טרדות הפרנסה ועוד.

ההפצה מתחילה בנפש

עד כה ראו אור שלושה פרסומים: "חלומות ומשמעותם", "יום-הולדת, ראש השנה הפרטי לצמיחה רוחנית", ו"המשמעות הפנימית של

יצוץ התשובה ניצת בו דווקא מתוך המחקר האקדמי הקר, מספר הד"ר יחיאל הררי (33). הוא מתגורר במושב זוהר שבדרום, ועסק בעבר בעיתונות ובייעוץ תקשורתי. כמו-כן שימש עוזר פרלמנטרי בכנסת ויועץ בכיר במשרדי התעשייה והמסחר והשיכון והבינוי. כיום הוא מלמד חסידות במכללת ספיר שבדרום.

הכול התחיל לפני כחמש שנים, כאשר הגיש לשיפוט עבודת מחקר שכתב באוניברסיטת תל-אביב בנושא 'קבלה ומשיחיות'. שלושה פרופסורים בעלי-שם אישרו את העבודה בציון מעולה, אך חוקר אחד פסל אותה. לטענתו, כדי להבין את הקבלה והחסידות אי אפשר לבחון אותן באמות-מידה חיצוניות, הנשענות על הנחות זרות ומנוכרות לתפיסת עולמו של היהודי המאמין.

להתחיל מחדש

"בתחילה רגזתי מאוד", אומר הד"ר הררי, "ובמיחד שהדבר חייב אותי להשליך לפח עבודה בת מאות עמודים ולהתחיל הכול מבראשית. אולם בהדרגה, מתוך השאיפה לסיים את התואר השלישי, התגברתי על הביטוש שספג האגו, שיניתי את זווית הראייה, והתחלתי לנסות לחשוב כחסיד. אחרי שנה של עבודה מאומצת הושלמה טיוטה חדשה של עבודת הדוקטורט".

התכנית המקורית של יחיאל הייתה להמשיך ללימודי פוסט-דוקטורט בחו"ל, ובניתיים לימד באוניברסיטת תל-אביב. אולם העיון השיטתי בספר התניא ובתורת החסידות שינה את תכניתו וחולל

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ברכות ברק, רעם וקשת

שאלה: האם בכל פעם שרואים ברק או שומעים רעם צריכים לברך?

תשובה: על הברקים ועל הרעמים נקבעה בתלמוד ברכה מיוחדת: "ברוך... עושה מעשה בראשית", או "ברוך... שכוחו וגבורתו מלא עולם". למעשה, מברכים 'עושה מעשה בראשית' על ראיית הברק, ו'שכוחו וגבורתו' על שמיעת הרעם. לפי הילקוט יוסף, מברכים את אחת הברכות בלבד על שניהם.

אין לברך שוב ושוב באותו יום. אם התבהרו השמים לגמרי ואחר-כך התעננו מחדש והופיע שוב ברק או רעם - חוזרים ומברכים עליהם אפילו באותו יום. כאשר העננים לא התפזרו עד למחרת, לדעת ה'משנה ברורה' וה'ילקוט יוסף' מברכים שוב אחרי שנת לילה, ואילו ה'קצות השולחן' מפקפק בזה ולדעתו אין לברך. הרואה קשת בענן מברך "ברוך אתה ה'... זוכר הברית,

הדיבור". בחודש הבא עומד לצאת לאור החיבור הרביעי בסדרה הנקרא "טרדות הפרנסה - להיות עשיר להיות עני".

הכתיבה החלה כצורך עצמי: "בהפצת המעיינות צריך שאלה יפוצו קודם-כול באדם עצמו, מפנימיותו לחיצוניותו. הכתיבה היא לי כלי להפצת המעיינות הפנימיים, לתרפיה עצמית, ולאחר מכן אני מקווה שישפיעו גם על הקורא". הוא מציין כי בכונתו לשמור על אופייה הייחודי של הסדרה, המשלב עיון מעמיק ויסודי בכתבים, לצד הפשטה המאפשרת לכל אדם להיכנס לתוככי התניא ולצאת ממנו נשכר.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על
'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20
Francis Lewis Blvd. Cambria
Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545,
Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

בוא להתחבר אל הנשמה

שיעור תניא בפנהטן
באווירה ישראלית חמה וזיתית.

כל יום רביעי, 8:00 2722
22 חל"ד איזקאן, אנהטן
509 5th Ave. #2 Floor
(הסדרה החמישית בין ה-42 וה-43)

טלפון: 687-8900 (718) חתך

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company